

Könyvismertetés

Gazda József: A harmadik ág – Magyarok a szétszórattatásban

I. kötet: **Az idők árján, 613 oldal**

II. kötet: **Félszáz ország, 561 oldal**

Hét krajcár Kiadó – Budapest 2011, ISBN 978—963-9596-55-9

Gazda József a közismert író, a híres kovásznai világjáró-anyaggyűjtő, 1997 óta a világ csaknem minden magyarlakta részét bejárta, félszáz országban folytatott hangszalagra rögzített beszélgetéseket, több mint ezer magyarral (a II. kötet végén van egy betűrendes névsor). Mivel csaknem minden beszélgetőtárstól több idézetet hoz, létre jött egy hatalmas szociográfiai mű (több ezer idézettel), egy lenyűgöző körkép rólunk, nyugatra szakadt, magyarokról. Amennyire én meg tudom ítélni, idézetei pontosak és helytállóak.

Nagy ajándékot kaptunk az írótól, amikor "A harmadik ág" első és második kötete megérkezett hozzánk, és most az egész nyugati világban és szétszórattatásban élő magyarságnak első és egyedülálló panorámáját olvashatjuk.

Számomra már a könyv címe megkapó, amely az életfa hasonlaton alapul: 1. ág „a mai Magyarország”. 2. ág „az elszakított részek magyarsága”. 3. ág „a nagyvilág magyarsága”. Ez a Babits versszakra emlékeztet:

"Most érzem, hogy sorsom a hazámnak sorsa:

Mint fához a levél hulltomig kapcsolva.

Mert nem madár vagyok, hanem csak falevél,

Mely, ha fája kidől, sokáig ő sem él!"

Ezt kellene a Kárpát-medencei magyarságnak megérteni: Mi teljesen függünk a magyar fának az egészséges gyökereitől, törzsétől. Azért imádkozunk, hogy a **magyar fa életképes legyen és túlvészelve az idők viszontagságait!** Mert ez a megmaradásunk legfőbb záloga. Ezt jó tudni.

Mert magyarságunk egy „izgalmas létállapot”. Ez az, ami fiataljaink számára magyarságunkat vonzóvá teheti. A fiatalok keresik az izgalmas létet. Mi nem topogunk egy állott posványban, mi izgalmas vizekben keressük és valósítjuk meg életünk értelmét.

Ehhez persze, olyan kellene, legyen a Haza, **amelyre mi és Gyermekünk büszkék lehetünk.** Vannak jelzések, amelyek erre utalnak: Kettős állampolgárság, 1956 eszményeinek megvalósítása, a nyugati magyarság szerves bekapcsolása a hazai vérkeringésbe (MÁÉRT), az emberiség elleni bűnök elévülhetetlensége, stb.

Az első kötet 15 fejezetében nagyszerűen bemutatja a szórvány-magyar létproblémáit, az idegen ország közegében való nehézségek leküzdését, a nemzeti öntudat ébredését, a másságra való eszmélését, a gyermekei megtartásáért vívott harcát, a helyi magyar közösségek parancsoló szükségességét, a Szülőföld utáni szüntelen vágódást, és persze a magyarságért véghezvitt tetteket.

Sajnos az első kötetben a Szervezetek, Szövetségek címszó alatt a 364 oldalon a szerző téves információja alapján így kommentál: „Aztán ama osztódás törvénye a Magyarok Világszövetségében is elkezdődött... Így léptek ki a dél-amerikai és nyugat-európai országok egyesületei és saját szövetségeket hoztak létre, a LAMOSZSZ-t és a NYEOMSZSZ-t.” Nos, ez egyszerűen nem igaz! Az MVSZ 2002.

évi áprilisi közgyűlése, a Nyugati Régió többségének a tiltakozása ellenére, új Alapszabályt fogadott el, amely **csak az egyéni tagságot ismeri el.**

Ezzel az új alapszabállyal és a kizárólagos egyéni tagsággal **a nyugati egyesületek elveszítették MVSZ-tagságukat! A nyugati magyar egyesületek az MVSZ-ben képviselő nélkül maradtak**”

Mi tudjuk és valljuk, hogy magyar létünknek nélkülözhetetlen gyűjtőpontjai a szervezetek. De még itt is csak azok az egyesületek maradhatnak fenn, amelyekben folyamatosan foglalkoznak a gyermekneveléssel: Melyek ezek a szervezetek?

***Egyházközségek, gyülekezetek, egyházi missziók, táncházcsoporthok, színház-
szó-körök, biblia-körök, civil egyesületek, cserkész-csapatok, hétvégi iskolák,
óvodák, stb.), amelyek évtizedek óta ezt a feladatot sikeresen ellátják. Erre a
„magányos harcosok”(egyéni tagok) képtelenek!***

Ezért kellett pl. a NyugatEurópai (NYEOMSZSZ), vagy a Latinamerikai Országos Szervezetek Szövetségét (LAMOSZSZ), stb. létrehozni.

De ez a helyreigazítás nem von le semmit Gazda József csodálatos munkájának az értékéből. Tulajdonképpen ez a két kötet ott kellene, legyen minden nyugati magyar (szórvány-magyar) könyvespolcán.

A második kötetben igen jól foglalja össze az egyes országokat. Csak megindulással olvashatjuk a volt Szovjetunió országainak, területeinek, az első és második világháborús hadifogoly-utódainak kegyetlen sorsát. Külön fejezetet szentel a volt NDK magyarjainak (18 idézet). Így megértésük könnyebb, de ők is láthatják, hogy Németország nyugati felében nemcsak „csökkent” emigránsok élnek (118 idézet). Köszönjük neki az alapos, időrabló és a teljességre igényt, tartó munkát.

Thalész a görög bölcs arra szólította fel hallgatóit: **„Ismerd meg önmagad (Gnóthi szeauton)!”**

Ezt a csoda tükröt tartja most elénk az író. Hát igen! Mi megismerhetjük ebben a tükörben önmagunkat. Azt is, hogy mennyire közösek problémáink, érzéseink, vágyaink. A szerző gondolatát teszem a könyvismertetés zárszavának:

„E könyvvel és benne megszólalók szavaival üzenem, mondom, kiáltom minden magyarnak, éljen bárhol is a nagyvilágban: **sorsunk a saját kezünkben van.** Csak akkor tudunk megmaradni, ha akarunk! És teszünk is érte.

Ady Endre könyörgő jajja átsüvíti az időn, s mindnyájunkhoz szól: ***Az élet él és élni akar! Őrzők vigyázzatok a strázsán“ Vigyázzunk hát!”***

2012.02.03., Kornélbá